

№99 (519)

Газет лезѡ
ВЛКСМ Кѡмѡ Обком

Октябр
26-ѡд лун
1935 во

Помавны пропагандѡстјасѡс бѡрјѡм

ВЛКСМ ЦК аслас шуб-мын комсомолецјас политѡческѡј образованије куѡа ВЛКСМ организацијас уж јылые сетлис боевѡј программа комсомолецјас пѡвсын политѡческѡј образованије котыртѡмын да пропагандѡстѡскѡј уж бурмѡдѡмын. Цекамоллѡн шубмын имѡс бѡд комсомолскѡј организацијалы школајас комплектујтѡмын невескыи практика нубѡдм куѡа, ѡлѡд-лис механическѡја пропагандѡстјасѡс назначатѡм куѡа. Но тајѡ ѡлѡдѡмыс ез јѡз уна рајкоммолјаслы. Сыктывѡнса да Лузса рајкоммолјас унжык пропагандѡстѡс утврѡдитѡсны бјуро выѡ корлытѡг, налые политѡческѡј образованијесѡ тѡдмавтѡг.

Уѡораса рајкоммол глотовскѡј вит первѡчнѡј организацијаб пропагандѡстјасѡс ыстылѡм пыѡдѡ да велѡдчысјаслы учебникјас дастѡмѡ отсалѡм пыѡдѡ сетав-лис бјурократѡческѡј вочакывјас, мыј колѡ асныѡ вѡчѡј, ми тѡжанлы отсѡг сетны огѡ вермѡј. Таѡи относитѡчылис рајкоммол комсомолецјас дѡрѡ, велѡдчѡм јылые налые запросјасѡс мѡгмѡдѡмын, најѡс коммунистѡческѡја воспитатѡјтѡм пыѡдѡ да бур пропагандѡстјасѡн обеспечѡтѡм пыѡдѡ.

Ташѡм практикјасыс оз ѡтласны ВЛКСМ ЦК XI пленум шубмјаскѡд—комсомолѡс воспитатѡельнѡј школаѡ нѡртѡмкѡд.

Комсомолскѡј политшко-лајасѡ, торјѡн-нын ВКП(б)-лые истѡријасѡ велѡдан кружокјасѡ пропагандѡстјасѡн колѡ сетны ВКП(б) шлен-јас пышкыс медѡа развѡтѡј-јасѡ, маркѡстѡско-ленѡн-скѡј теѡријабн вооружѡннѡј-јасѡс. Бѡд комсомолскѡј руковѡдѡтели колѡ гѡгѡр-воны, мыј школајас да кружокјас ужын, велѡдчѡмыс-лѡн качествѡыс медѡа јѡна завѡситѡ пропагандѡстјасѡсан.

Пропагандѡст-кѡ кужѡмѡн изложѡтас темасыс став ма-териалѡс, сек живѡјжыкѡ му-нѡ велѡдчѡмыс дај велѡд-чысјаслы усвојенијесыс вылынжык. Кѡдыр пропа-гандѡстјас оз тѡдмѡдны ком-сомолецјасѡс најѡс волнуж-тан вопросјаснас сек гаж-тѡм, ѡ активностыс ѡѡтжык.

Пропагандѡстјаслые колѡ корны сешѡм уж, кодѡ е-кѡн ез колтчы сѡмын про-работатѡтѡм тема вылын, а обеспечѡтѡс став гѡгѡрвѡтѡм вопросјасѡс комсомолецјас-лы бура вѡсталѡмѡн, медым ни ѡтѡи вопрос ез кол бура помѡз тѡдмѡдтѡмѡн. Зана-тѡијесѡс нубѡданы не сѡ-мын учебникјас сѡртѡи, а сѡ-ставны полнѡј ѡтветјас мыј јылые велѡдчысјасѡс вол-нужтѡ бѡд лун.

Пропагандѡстјас вѡзѡ сув-тѡдѡм гырыс требованије-јасыс корѡны налые политѡ-ческѡј вооружѡностѡс кыпѡдѡм не сѡмын аскѡдыс бѡдлунја велѡдчѡмѡн, но ѡи шѡщ курсѡвѡј меропрѡјати-јесас пыр прѡјѡдѡтѡмѡн. Та мо-гыс ВЛКСМ обкомѡн нојабр 15-ѡд лун кежлѡ 60 мѡрт вѡссан курсјас выѡ рајкоммолјасѡн требужтѡ ѡнѡсаѡ канѡидатјасѡс инѡдѡм, на выѡ полнѡј характерѡе-тикајас даѡтѡм да шук ас-каѡ кежлѡ курсантјасѡс ыс-тѡм.

ВКП(б) рајкомјаслѡн мѡг, се-тны комсомолскѡј школајасѡ пропагандѡстјасѡн ВКП(б) шленјасѡс, закрепѡтѡны најѡс курс помастѡз,—кывзавны најѡ уж јылые ѡтѡтјас бјуројас вылын, не лѡзны орѡдны ни ѡтѡи занатѡије про-пагандѡст вѡсна.

Бѡд школалы инѡны велѡдчѡмѡн ѡпреѡлѡннѡј по-мешшеније, кад. Политѡчѡба лунѡ некушѡм мѡд пѡлѡс занатѡијесас! Не лѡзны орѡд-ны ни ѡтѡи политзанатѡије ни слушатѡельјас помка вѡсна, ни пропагандѡст локттѡм вѡсна!

„Пиѡнерскѡј правда“—лы 10 во

Тырис 10 во ѡетскѡј ком-мунистѡческѡј газѡта „Пиѡ-нерскѡј правда“ котыртан лунсаѡ.

„Пиѡнерскѡј правда“—лы да редактор Стрѡјев јѡртлы ВКП(б) ЦК-ѡн мѡ-ѡдѡдѡм чѡлѡ малѡмын шуѡс: „воспитаватѡ пиѡнер-јасын да школникјасын ком-

мунистѡческѡј партија дѡнѡ беззветнѡја раѡејтѡм, ра-бѡчѡј класс ѡелѡлы, Левѡн—Сталин ѡелѡлы помтѡм предѡнност“.

„Пиѡнерскѡј правда“—ѡ во-исны чѡлѡ малѡмјас Молѡтов-саѡ, ВЛКСМ ЦК-саѡ, Буб-нов јѡртсаѡ да мукѡдсаѡ. (ТАСС).

Итало-абѡссѡнскѡј војна

Итало-абѡссѡнскѡј војна фронтјас вылын затѡшје

Итало-абѡссѡнскѡј војна фронт-јас вылын кысѡ затѡшје.

Октябр 21-ѡ лунѡ Абѡссѡни-јаса столица Адѡс-Абѡбвѡсан мѡдѡдѡма војвысѡ фронтјас выѡ 8000 салдатѡс имперѡтор-скѡј гварѡијалы. Туј вылас на дѡнѡ јѡтчасны нѡшта кымынкѡ отрадјас, 70 сурс мѡрт гѡгѡр.

Абѡссѡнијаб воѡны уна ѡруж-јѡјас. Абѡссѡнскѡј армѡијѡн пѡш-

ѡи став команднѡј составыс снабѡдѡма белѡјскѡј автомѡ-тическѡј винтовкѡдѡн.

Италијан, Неѡпол карса портын суѡлѡбны грузѡтчысѡ 20 парѡход, кодјасѡс матысѡ лун-јасѡ лѡѡ мѡдѡдѡма Африкѡд. Грузѡтчысѡбны војска, сани-тарнѡј ѡѡтјас да војениѡј ма-териалјас.

(ТАСС).

Авглија, Франција да Италија костын переговѡрјас

Международнѡј печат јубѡр-тѡмјас сѡртѡи Авглија, Фран-ција да Италија правѡтѡство-јас костын завѡѡтѡчѡс перего-вѡр итало-абѡссѡнскѡј вопрѡс куѡа. Емѡ сѡмын сешѡм јубѡр-

јас, мыј Италија корѡ сетны сылы Абѡссѡнијалы кызыннѡ терриѡријасѡ. Сылы јѡѡа сув-тѡ паныѡ Авглија, Абѡссѡнија гѡгѡр тышкаѡбмын Италијалѡн главнѡј сѡперѡицѡмыс.

Мѡр вѡчѡм јылые сѡрнѡјас

Агенство Рѡјтер јубѡртѡ: „Рѡм да Парѡж вежѡисны пред-варѡительнѡј ѡзѡјѡмјасѡн Абѡ-ссѡнијаннѡ војениѡј ѡѡствѡијесас помалѡм јылые. Муссолини да Италијаннѡ олые авглијскѡј по-сол костын мунаѡ сѡрнѡннѡ

вѡчѡма „кѡхнѡдик ыстыѡѡм“ војна помавны пѡѡѡм выѡлѡ. Шуѡбны, мыј мѡр заклучѡтѡм куѡа тајѡ пробѡј инѡѡјасыс кутѡны неѡѡѡиѡлѡј характер“.

(ТАСС).

Абѡссѡнијаннѡ медбѡрја лунјасѡ

Војвысѡ фронт вылас по-ложенијесыс ѡнѡ зѡв сѡкыѡ. Абѡссѡнијаннѡ видчысѡны ѡнѡ гырыс столкнѡвѡенијесас абѡ-ссѡнскѡј да италијанскѡј војс-кајаскостын. Војвысѡ фронт вылас ѡнѡ лыѡысѡ 320 сурс кымын абѡссѡнскѡј салдат. Медѡа ыжыѡ армѡијабн лѡѡ кыѡз Гејѡмаѡн командуж-тан армѡија. Тани 150 сурс мѡрт. Тајѡ армѡијас сулѡлѡ ѡнѡ медѡа важнѡј стратеги-ческѡј пѡзицијас вылас, не-кымын километрѡн војвыла-ныс Макалесѡн. Армѡијас-лѡн јукѡн ѡлѡ Аѡуѡѡс кы-шалан гѡрајасас.

Воѡн 7 лунјасѡ видчысѡ-ны италијанскѡј војскалыс војвысѡ фронт вылас выл-наступатѡм. Италијанецјас лѡѡѡѡѡѡны наступатѡны 250 километра куѡа-а фронтѡн.

Абѡссѡнијаса лунвыс фронт-ас завѡѡѡѡѡѡсны чѡрмѡ кѡ-јас. 300 сурс мѡрт лыѡа абѡссѡнскѡј армѡијалы паныѡ сулѡлѡ 140 сурс лыѡа ита-лијанскѡј армѡија. Тѡдвылын

кутѡмѡн, мыј италијанецјас лѡѡѡѡѡѡны нубѡдны атака Макале выѡлѡ, абѡссѡнскѡј генералјас шѡѡтѡсны став војскамыс да јѡзлы еновт-ны тајѡ карсѡ, кѡсавны став керкајасѡс, нуны сетыс став профѡвољствѡијесѡ да шѡкѡд-ны тујјасѡс.

Италијанскѡј газѡтјас јубѡр-тѡны лунвысѡ фронт вылын мунаѡ коејаслыс подрѡб-ностјасѡс. „Трибуна“ нѡма газѡт јубѡртѡм сѡртѡи, дагуе-реј дѡнын италијанскѡј војска бѡстѡсны абѡссѡнецјаслыс „Вѡккерс“ ѡпапѡлѡмјѡт, кѡ-ѡѡс вѡчѡма медбѡрја ѡбра-ѡецјас сѡртѡи.

Италијанскѡј самолѡтјасѡн абѡссѡнскѡј пѡзицијасѡс бомбарѡирујѡтѡнѡ, кѡтѡи абѡ-ссѡнскѡј траншејасѡсѡ зѡкѡз вѡлѡ жуѡѡѡѡма, абѡссѡнскѡј салдатјас вѡзсѡсѡсны зѡв јѡна, лыјѡисны самолѡтјасѡс пушкајасыс да ѡѡѡѡѡѡј ѡру-ѡијесасыс. Абѡссѡнецјаслыс удајѡтѡчѡс „лыјны 5 самолѡт“.

(ТАСС).

Сыктывкарса пѡд-техникумын паскалѡ ыжыѡ гы ѡтлѡчнѡја велѡдчѡм вѡсна.

Снѡ мѡк вы-лын: Техникумса студѡнткајас Вѡла Тебенѡва (3-ѡ курс) да Сеѡкина (1-ѡ курс) јѡртјас став ѡиспѡ-лина куѡа велѡдчѡ-ны „хѡрѡшо“ да „ѡт-лѡчно“ выѡлѡ.

Манѡжурѡијаннѡ сѡветскѡј граж-данаѡс ѡескѡѡѡм да арѡстужтѡлѡм

Хабѡровск, 21. (ТАСС) Харѡбинѡн воѡм јубѡрјас сѡртѡи, јапѡно-манѡчу журскѡј по-лицѡјскѡј властјас да јапѡн-скѡј жандармерѡија, на до-рын служѡтыс белѡгварѡе-јечјас ѡтсѡѡн, ѡбрја кадѡн чѡрѡѡѡѡны Манѡжурѡијаннѡ олыс сѡветскѡј гражѡданаѡс незаконнѡја ѡескѡѡѡм да прѡслѡдужтѡмјас.

Полицѡјскѡјјас да жан-дармјас немоѡама помкајас-тѡг кышѡлѡны сѡветскѡј гражѡданалыс патѡрајасѡс да вѡѡѡѡѡны зѡв куѡа доп-росјас, грѡѡѡѡѡны арѡстјас-сѡн да нѡјтѡмѡн, перѡјѡннѡ налыс вѡѡѡѡѡјас. Чѡстѡжык кутѡсны лѡавны обыскјас да некушѡм помкатѡм арѡст-јас. Емѡс јубѡрјас, мыј „Но-вѡсти Востока“ редакцијасыс-октябр 7-ѡд лунѡ арѡстуж-тѡм ужалысјасѡс, кодјас пѡын шѡщ газѡтѡс лѡзыс сѡветскѡј гражѡданин Кол-пакѡтѡи, редактор Орлов, ре-дакцијаса сѡкретѡр Гѡлуб-ков да мукѡд, кодјасѡс ѡнѡз-на вѡѡѡѡѡны некушѡм мыжѡдантор вѡставтѡг,—зѡв јѡна нѡјтѡны. Октябр 15-ѡд лунѡ арѡстужтѡма нѡшта ѡтѡи сѡтрусѡниѡѡс тајѡ газѡт-сыс—гражѡданка Кѡсовска-јасѡс, а октябр 17-ѡд лунѡ сылѡн мужѡикыс—Кѡсовски, октябр 17-ѡд лунѡ арѡстуж-тѡма сѡз-жѡ ѡѡлѡбанк прав-ленѡијеса шлен да ѡѡректор Гѡстынскиј.

Емѡс сѡз-жѡ јубѡрјас, мыј јапѡно-манѡжурскѡј власт-јас таѡ-жѡ прѡслѡдужтѡны да арѡстужтѡлѡны сѡветскѡј гражѡданајасѡс, кодјас ѡлѡ-ны Манѡжурѡија да Погра-ничнаја нѡма станцијас вы-лын. Арѡстужтѡмјасѡс вѡѡѡны турмаын медѡа варварскѡј условѡијесын, јапѡнскѡј да белѡгварѡејскѡј турѡмшѡик-јасѡн бѡдсама ѡѡѡѡѡѡѡѡ-ство да пытка нубѡдан ус-ловѡијесын.

Бѡрја кадѡ бѡр сѡѡѡм массѡвѡј да некушѡм пом-катѡг арѡстужтѡлѡмјас куѡа да арѡстужтѡм сѡветскѡј гражѡданаѡс мѡрт ногтѡг нѡјтѡлѡмјас куѡа СССР-са консулјас Харѡбиниѡн, Манѡ-журѡија да Пограничнаја стан-цијас вылын неѡтчыѡ шы-аслисны прѡѡѡѡѡн, кодјас выѡлѡ ѡнѡз-на ез воны колѡ-на вѡчакывјас.

СССР-лы паныѡа нѡѡѡѡѡн куттѡм прѡвокаѡиѡннѡј кам-панѡија да сѡветскѡј гражѡ-даналыс паныѡ погрѡмјас нубѡѡѡм выѡлѡ ѡуксалѡмјас, кодѡ нубѡѡѡ јапѡнскѡј во-јѡншѡиѡнакѡѡ јѡтѡм јапѡн-скѡј да белѡгварѡејскѡј га-ѡѡтјасѡн Манѡжурѡијаннѡ, ѡз колны некушѡм сѡмнѡије сын, мыј тајѡ прѡѡѡѡѡыс да мирнѡј сѡветскѡј гражѡ-данаѡс ѡескѡѡѡмыс јавѡ прѡ-вокаѡиѡннѡј мога.

Паскөднү сөветскөй крајеведеніје

Сөветскөй крајеведеніје доо өтө јукөн ужалыс јөзөн социалистическөй строителствон активнөја участвунтан өтөк зев төдчана меропријатіеједн. ЦО „Правда“ јуль 24-өд луноа передөвөјын гіжліс: „коміс-нын сїд кадыс, кор крајеведческөй уж выло вїдөдлісны кычї чудачество выло. Оні пошті ставныс-нын гөгөрөднч, мыј тајө делөыс серјознөй дїај колана. Паскыдыс, паскыд мїјан странаын, көні муно некор-на аччывтөм социалистическөй строителство, прїроднөй озырлунсө төдмалөмыс оз вермы лоны ужалыс јөзөс татчө кыскытөг.“

Феревнабс, сїктөс, рајонөс быд боксан төдмалөмыс, налыс озырлунсө овмөссө, культурасө, історіјасө, да бытсө всестороннеја велөдөмыс сетө мїјан хожајственнөй планирујущөй, научно-исследователскөй учрежденијаслы да организацијаслы конкретнөй материал. Мїјан социалистическөй рөдїнабс быд боксан ташөм ногөн төдмалөмыс оз вермы лоны сөмын специалистјаслы да ізыскателнөй группајаслы. Татчө колө кыскыны ужалыс јөзөс — рабочїјасөс, колхознїк-јасөс, велөдчысјасөс специалистјасөс да с. в.

В. В. Кујбышев јорт, „Комсомольскаја правда“ гіжлөм пїемдас индыліс: мыј „мїјанлы колө төдмавын асыным странабс. Тајө могыс оз вермы лоны нубдөмөн сөмын өтө специалистјас — геологјас да разведочнөй партијас вынөн, кодјасөс местајас выло ыставлөны научнөй да хожајственнөй органјас. Мїјанлыс прїроднөй озырлунсө төдмалөмыс оз вермы мунны рабочїјас класс масса пыщкыс доброволечјасөс кыскытөг.“

Уна крајјасын да областјасын, көні лої нубдөлөма ужалыс масса кыскөмөн геологическөй походјас, сетісны вывті гырыс резултатјас. Лої аччөма выл му пыщса местајас. Мїјан Комї областын сїд-жө ем зев уна озырлуныс, кодјас пыс уна-на төдмавтөм нөшта. Мїјан ем ізшом, нефт, асфалтїтјас, көрт руда, бернөй колчөфан да. с. в. На пыщкыс код сурөдс перјалам ын, ізшом, нефт, асфалтїтјас, а мукөдсө колө чїкөч на төдмавын. А мыјта нөшта озырлуныс мїјан чїкөч төдмавтөм-на. Мїјан прїроднөй озырлунсө корөбмыс да сїдөс төдмалөмыс мїјанын нөштї мунліс ужалыс јөзөн участїје прїмітлытөг — куш өтө специалистјас вынөн. І тајө унын ужалыс јөзөн омөла участвунтөмыс вөліс вөсна, мыј крајеведческөй двїженїејө тыр мында да колана ногөн ез вөв котыртөма общественнөй интерессө. А торја организацијас і өні-на тајө ужөс оз донјавны. Облпрофсоветын өткажїтчїсны кызыны информација Комї областөс велөдөм вөсна јачејакјас котырталөм јылыс.

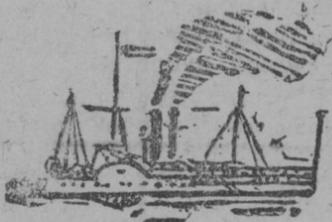
Војдөр крајеведенїе выло ез вөв котыртөма общественнөй интерес, сїдө нахөдїтчїс „избраннөй“ специалистјас кругын, кыч буржуазнөй националистјас Батїев, Чеусов да Попов да с. в., кодјас крајеведческөй двїженїејөсө испөлујтїсны буржуазнөй национализм проповедујтөм выло.

Но өнїја крајеведенїелөн нїнөм өткобмыс абу ськөд мыј вөліс воцті 1925—31 војасө. Обществоса уставын шуөд: Комї областөс төдмалан общество өтувтө ужалыс јөзөс: рабочїјасөс, колхознїкјасөс, специалистјасөс велөдчысјасөс, красноармеецјасөс да ас воцас пуктө целөн Комї областөс всестороннөја төдмалөм, јестественно-історическөй да культурно-бытөвөй исследованијејас нубдөм, научнөй вопросјас разработајтөм да индөм направленијејасөн областөс велөдөм, да ужалыс јөзлыс самлун кыпөдөм, да најөс социалистическөй строителство вөсна тышө кыскөм.

Татыс тыдалө, кушөм уна пөдөс ужјас пөчө нубдөны Комї областөс төдмалан обществоса јачејакјасын: социалистическөй строителство интерес вөсна, прїроднөй озырлунсө төдмалөм вөсна, комї областлыс історіјасө велөдөм, гражданскөй војна велөдөм, фольклор чукөртөм, растїтелнөй да животнөй мїр велөдөм да с. в. Оз өмөј ло почетнөй да благороднөй ужөн отсавны колхознїкјаслы төдмавын асыныс рөдїнасө, медвојдөр, асыныс колхозсө, төдмалач ужјасө колхозсө воцө кыпөдөмкөд јїтөмөн, урожајност кыпөдөмкөд да колхознїкјаслыс өлөмсө воцө бурмөдөмкөд јїтөмөн? Мусїнсө, быдмөгјасөс, водојомјасөс, климатсө, быдгасјасөс да вөрјас шыкөдысјасөс да накөд тышкасан мерајасөс төдмалөм, колхозлыс історіјасө, важ өлөмлыс памјатнїкјасөс, тајө инјасас вөвлөм революционнөй двїженїејөсө, паскалыс выл культурасө да с. в. велөдөм, — со колхозјасын котыртөм јачејакјаслы ужыс.

Местајас вылын јачејакјас котыртөјасөн колө лоны культурнөй работнїкјаслы (избачјаслы, велөдчысјаслы да с. в.) јачејка котыртөмјасөсө колө оформїтны матысса кадө-нын. 1936 воса тулысган заводїтчыны нубдөны геологическөй поход. А төвсө испөлујтны мукөд вопросјасөн да мупыщса озырлун јылыс література-өн төдмаөм выло.

Крајевед.

Нубдөм семїнар

Октябр 13-д луно Вїсерын вожатөјјаслыс нубдөм медвоцза куствөвөй семїнар. Семїнар вылын сорнїјасыс вөліны ВКП(б) ЦК да Совнаркомлыс школајас јылыс сентябр 3-д луноа шуөмсө өлөмөпөртөм, төвса оздоровїтельнөй уж кежлө лөсөдчөм да сїдөс нубдөм јылыс. Сөтөн-жө велөдөм выл ворсанторјас да сыланкывјас.

Семїнар нубдөм бөрын вожатөјјас буржыка бөстчїсны ужас. Пїонерјас школајасын котыртчїсны отличнөја велөдчөм да чвеноын медбура уж пуктөм выло ордїјасөм. Суцаыбса комсомольскөй организација пїонеротрадын Горн барабан да знамја лөсөдчөм выло чукөртис өдм.

Тајө лунјасө семїнарјас кутам нубдөны Важкуаын да Пөдөфелнөјын.

А. Стал.

Шојнаты, октябр 19-д луно.

Вөчам модел, медым лебзас сурс метр сајө

Кулыга школаын велөдчыс пїонерјас котыртчїсны моделїстјаслыс кружок. Муравјов Стопа, Муравјов Кола, Малцев Кола да Озіпов Вага өтув вөчлісны нїн аеропланлыс моделсө. Нїјө октябр 19-д луно кујмыс качөдлісны асыныс вөчөм моделсө, кодї лебїс кыч метра, да којмөдысө качөдлігөн чорыда уөдм вөсна жуғалıs.

Том пїонерјас модел жуғалөммыс ез бөрдчїны, а шуїсны пыр-жө заводїтны вөчны јона бур модел, кодї медым лебас не кыч метра, а сурс дај кыч метра.

Потолїцын.

Ыб Сыктывдїн рајон.

Мї көсјамө лыдыны классїк-јаслыс произведенїејас

Абјачојса школајасын ем зев уна велөдчыс. Сөмын өтө шөр школаын велөдчө 320 чөлаө. Најө радејтөны овны гажаа да корөдны лыдыны художественнөй літературајас: —Пушкінлыс, Гөголыс, Лермонтовлыс, Горкїлыс да мукөд классїк-јаслыс і мукөд писателјаслыс. Но чөлаөлыс корөм-јасөсө мөгмөдөм могыс некөд оз төждыс.

Пїонерскөй клуб абу да чукөртчївын некытчө. Рајоннөй бїблиотекаын јуралыс Морозова чөлаөјаслы тор-јөдөма өтө ічөтїк пызан, кытөні ем 100 кымын ковтөм кыга, а мыјдї чөлаө матыстчыны кутасны кыга полка дөрө, медым бөстны колана літературајас, Морозова вөштыштас: „недорос-на-пө те ташөм кыга-јасөсө лыдыны“.

Кустышев.

Луз рајон.

Чөлаөјас лөсөдчөны төвса спорт кежлө. Снїмок вылын: сөвнїкајас јї вылынө.

Ещажык болгыны, унжык делө

Сөмын сїдө вожатөј аслас отрадын, лїбө октябратскөй группаын вермас котыртны здоровөј, воспитательнөй да гажа уж, кодї дугдывтөг кыпөдө асыс квалифікаці-јасө, сөдтө төдөмлунсө, аслас отрадө вужөдө бур опытјас мукөд отрадасыс.

Вожатөјјаслы тајө медвоцза коланторсө өлөмөпөртөмын і ыжыд төдчанлун кутө вожатөјјаслыс семїнарјас нубдөм, кодїс Обкоммол шөктө практикујтны быд рајонын. Но рајкоммолса секретарјас да рајкоммолса пїонер отфөлын јуралысјас унабн ез колананог гөгөрөвны тајө семїнар нубдөмыслыс полїтическөй важностөс, сылыс сушшествос. Ез гөгөрөвны, мыј пїонерскөй ужјас выло выдвїгајтөм комсомолецјаслыс колө дугдывтөг кыпөдны квалифікаціјасө, төждысө-мөв быдтыны, воспитатнї најөс, і секї вожатөјјас ужаныс сетасын буржык показателјас.

Өд пїонерскөй отрадјасө да октябратскөй группајасөсө вожатөјјасөн өні лої унжык-сө индөлөма сөщөм комсомолецјасөс, кодјас некөр ез вөвлыны сїдө уж вылас, да најөс велөдчөг первојсө оз кужны бура бөстны накїд первојыс-на воөм. — пїонерскөй ужас. Тајө јешчө јона кыпөдө кыккутөмсө быд рајкоммолса секретар-лыс, пїонер отфөлјасын јуралысјаслыс. Но кушөм рајкоммолса работнїкјас өні вермасны-нын повтөг вїставны, мыј најө семїнарјас нубдөм пыр велөдөны, отсө-лөны вожатөјјаслыс?

Та выло вермас вочавїны сөмын шојнатыса рајкоммол, но і сетөн сөмын-жө-на нубдїсны өтө кустын, өтө семїнар А Сыктывкарын Попов да Колпашщїкова ас-ланыс кыккутөм отноше-нїе вөсна вожатөјјаслыс орбдїсны кык семїнар.

Колпашщїковалыс да Поповлыс тајө поступоксө Обкоммол донјалıs кычї на-ган некөмосмольскөй отно-шенїејөс, кодї отсөлө пїо-нерјас пөвсын воспитатель-нөй уж лїчөдөм, орбдөм выло да чорыда өлөдїс.

Обкоммолдөн тајө өлө-дөмыс должен лоны урокөн став рајкоммолјасса пїонер-отфөлын јуралыслы, быд вожатөјлы. Рајкоммолса секретарјаслөн да пїонер-отфөлјасын јуралысјаслөн оз ков ловја ужсө пөдтыны болгөмөн да рајкоммолын вїдчыны, кор вожатөјјас асаныс бур уж котыртөм јылыс ысталасын рапортјас, а колө пырны чернөвөј ужсө.

Вожатөјјаскөд план сер-тї нубдавны семїнарјас, торја вожатөјјаслыс бур опытјасөсө вужөдны мукөд отрадјасө, чвеноө. Төждыс-ны да отсавны, медым во-жатөјјас дугдывтөг кыпө-дїсны асыныс полїтическөй да общеобразовательнөй тө-дөмлунсө, лыдысны худо-жественнөй літературајас да асыныс төдөмлунсө сетіс-ны пїонерјаслы, котыртчїсны быд отрадын, чвеноын, ок-тябратскөй группаын здо-ровөј, гажа уж, — со мыј колө пїонеротфөлјасын ју-ралысјассан.

1357 выл школајас

1936-өд воын РСФСР пас-таын индысө стрөйтны 1357 выл школајас. Планын ин-дысөсө бырөдны којмөд өме-најас да ещамөдны мөд өменајас.

Торја ыжыд выманїе лөб пуктөма гырыс 57 промыш-леннөй центрјас школајас стрөйтөм выло, көнјасын

кутас стрөйтчыссыны 694 школа. Москваын школајас стрөїтан план тавоса серт-сөдө кыкмындаөч, лөб стрө-їтөма 150 выл школа, Лөвїн-градын — 100 школа.

Українаын лөб 1936-д во-ын стрөїтөма 307 выл шко-лајас.

Том jözlön марш

1.

Міян том вірным пуö сөнјас пія,
Сінјасын југјалö міян том выи.
Ужлön прөвда мечјас оетіс кіö,
Лечыд дорнас візэм вöльвöј оланіи.

Пріпев:

Збоја воолев,
Муи вöльвöј туйöд воэдэн!
Раз, два, шуйга! Раз, два, шуйга!
Вылын кут јур!

2.

Олöм теч, креовікін да работі,
Муи, заводны—уж да бур мір!
Відалаи меч да лечмöдам-на воэд,
Палаачјаслы туйсö пощам, тупкам пыр.

Пріпев.

3.

Томöө мі, ог төдöј кыв „іамена“,
Некор ез вöв, ні абу „бөрö“ кыв!
Гора оыв, выл олöм дорыо омена,
Тышквоіјас јылыо, вермöм јылыо оыв!

Пріпев.

Коміөн лөбөдіс Ј. Колегов.

Сдајтöј „ГТО“ вылö нормајас

Сіктјасын уна томјöз оқоті-
тöны сдајтавны „ГТО“ значок
вылö нормајас, но оз
тöдны кушöм відјас куза
колö тренірујтчыны да сдај-
тавны нормајассö. Та вöсна

талунја номерын мі печат-
тајтам 1-ј категоріја „ГТО“
значок вылö сдајтавны ко-
лана нормајассö.

Колö сдајтавны тащöм від-
јас куза, тащöм нормајас:

Відјас	18-25 арöса мужчіналы	17-25 арöса вывбаба- јаслы
Котöртны 100 метра	13,5 секун- дöн	15 секундöн
— „— 500 метра	оз ков	1 минут да 50 секундöн
Котöртны 1000 метра: а) шыльд туйöд	3 минут 10 секундöн	оз ков
б) шыльдöтöм местаöд	3 м. 30 сек.	оз ков
Одöдöчöмöн куза ног четчыштны	4,5 метра	3,5 метра
Одöдöчöмöн жужта четчыштны	1,25 метра	1,05 метра
Тöдны 1914 вöса 700 грамма гранаталыс механізмöс да шыбытны	37 метра	25 метра
Кыкнанкіөн öшöдöчыны перекладінаö да шöкбаö помса кыпöдöчыны	6-ыс	—
Пелпомвылоз помса лептыштлыны 32 кілограмма патрон јашцік да сувтлытöг мунны 100 метра	4-ыс	—
Кокјастö öтлаын вескыда öшöдöмöн сој јылыс катісны вывлан зіб лібб гез куза	—	5 метра
Вартчыны 100 метра сајö	2 мін 20 сек.	2 м. 40 сек.
Кад урціттöг вартчыны вїтовкаöн лібб гранатаöн	100 метр.	25 метр
3 метр судтасан четчыштны ваö	увлајурöн	свүтсöн
Велосіпедöн мунны 10 кілометр	30 минутöн	35 минутöн
Кужны пыжыи öтув сынны	1 клм.	1 клм.
Чукльöс туйöд мунны лыжöн:	—	—
а) 10 кілометр	1 час 5 мін	—
б) 3 кілометр	—	20 минутöн

Таыс öтдор быдöнлы кол-
лö кужны лыжöн іславны
крут горајасöд. Тöдны асыв-
возын вöчан гімнастїческöј
дас упражнєніе. Тöдны
стројевöј подготовка, маски-
ровка, топографіја да руко-
лашнöј кослыс прїјомјассö.
Öтї кілометра мунны про-
тївогазöн да тöдны провїво-
хіміческöј оборона куза
меропрїјатїејас. Тöдны 1891
вöса образца боевöј вїн-
товкалыс својствосö да
кужны бура лысыны. Кужны
сетны вїсмöмјаслібб ра-
нытöдмјас дырїі первöј ме-
фїцінскöј отсöг. Олöмö пöртны
фізкультуρνöј самоконт-
роль. Тöдны ужсö да деја-

тельностсö краснöј спортїв-
нöј интернаціонналыс. Олö-
мын кутны санїтарнöј міні-
мум. Лоны аслад ужаланїн-
ын ударнїкöн.

Тајö став нормасö колö
сдајтны öтї водн.

Томјöзі! Массöвöја нуöдöј
тајö відјас кузаыс тренірујт-
чöм да „ГТО“ значок вылö
норма сдајтöмјас.

Школаын дїсціп- ліна уөöма

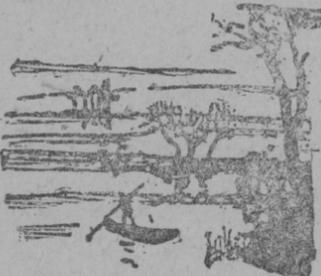
Палаачаса неполнöј шöр
школаын велöдöчыјаслыс
некор он аззыв öтувја
ворсöм, сылöм, гажöдöчöм,
а пыр төлктöг дурöны,
грїмöдöчöны, мöда-мöдöс
öбöдöтöны.

Школнїкјаслön велöдчан
дїсціплїнаыс вьвті омöл.
Мукöдыс урок дырїі дурöны,
учїтельјаслыс вїсталмсö
оз кывзыны. Емöс школнїк-
јас, кодјас рытјасын зев дыр
гулајтöны, а мукöдыс веөг
бокын і уэлöны. Ферт, се-
щöм школнїкјасыд омöла
сеөса і услөвајтöны.

Мыј вöсна тащöм безпо-
радокыс ем? Сы вöсна, мыј
чөлад пöвсын абу пунктö-
ма воспитателнöј уж, кодї
ескö бырöдіс чөладлыс не-
дїсціплїнїрованностсö. Піо-
нер отрад оз ужав. Отрад-
са вожатöдöн раікоммол
вынöдöліс преподавател-
комсомолец Југовс, но
утвердітöмсаыс колї-нїн
унакоф кад, а Југов јорт
піонерјас дорö ез-на ма-
тыстчыв. Первїчнöј органи-
заціја да Сыктыв райком-
молса јортјас Југовлы піо-
нерјас пöвсын ужавтöмгыс
нїнöм-жö оз шуны.

Сеөса школнїкјас пöвсын
воспитателнöј уж котыртöм
да школаын образцöвöј
дїсціплїна пунктöм вöсна
колана ног оз төждыс і
школаса дїректор, комсо-
молец Шарапов јорт. Öд
сіјö-кö уж дорас сölöмсаыс
бостчö да коммунистї-
ческöј воспитанїе бура пунктöм
вылö котыртö препод-
авателскöј составöс, секї
ескö тащöм нелучкїјасыс
школаын ез вöвны.

А. Стрелок.
Сыктыв район.

Јермö Таттанлön вöт

кодї збылміс

Школа. Луноа чөлад шум
бöрын школаын öтї зев лөн.
Луноа ужјас бöрнн стöрöжїка
авторїтетнöја водöма гöрд ежö-
да пöдушка вылö да чорыда
уэлö. Быдöн төдöнны, мыј му-
чыштöм бöрнн чöскыда уэлö і
вöтасö. Вот і вöтасö Јермö
Таттан.

... Кодкö быттö грымöдчö
школа öчöсас, а Таттан быттö
ырјанїтö, парошвö оз чеччы
да вöтнас шуб: „Онжык вој-
нас ветлы“. Тазі вел дыр
вöтасїс-уэлс патчор дорөс. Кор
сурö кывöктыштлас, öтї пöраö
буракоф несїсї і быдтор. Нес-
їјас сакмыштлїс да гöгöр лөн,
сöмын некытчö інавтöм гутјас
зїсöдöчöны. Таттан бөра оыво-
вїс. Бөра кутїс вöтасын. Быт-
тöкö кодкö бөра вöзјысö. „Ог
лез!“—Таттан шуб вöтöв. Но
дурö öшїныс вöрзїс да сак-
мыс. Збыл кодкö волöм вöзјы-
сö. Пемыдас вїчöдіс повзöм
öнїјаснас да термаöмöн петїс
посвожö.

— Кодї сен?

— Воотам, Тана. Мї—ас-
лад вачалствөыд...

— Кодјас тї? Началство кöв
абу, ог лөз! Мунöј гортавыд!

— Кыз-вö он лөз! Мї-öд
јешцö пырам, теноыд лөзöм-
јастö уямы ог і јуалö.

— Он-на пьрö јїган сајад...
Да-öд колö јандыныи војны
грымöдчыны школаö. Аоныд
јешцö сознательнöј код јїз!

— Мї сознательнöјöс да мї-
јанöс, бурөкö, он төд! Кодјас
мї? Но ко?

— Ог-кö төдї! Грымöдчы-
ныс Лука Мітреј, Гагшорса
„Гöрд Октябрь“ колхозын јур-
валы. Те бокын сулалымыс,
јешцö-тај со щöщ мыјкö шы-
аолö, сіјö Гагшорса первїчнöј
комсомолскöј организацијаныс
комсорг — Карманов Нїколај
Нїколајевїч. А еслїс сөралы-
ныс—Нїшорса ОРС-ыо щö-
товод Коліпов Иван Овїповїч,
віна гар. Көнкö чајтад ог і
тöд! Јешцö-öд комсомолцјас
ставныд, сак бырöдзыд јуөм-
ныд да безобразнїчајтад!

Таттанлön тајö кывїасыс ес-
воны öблöм вылас Гагшорса
началствөыд. „Стöрöж, нес-
частнöј стöрöж да тащöма кыв-
јөн воэсао“!

— Часын, јортјас!—чорыда
горöдіс Лука Мітреј да пужї-
јона најтöвöөм руд пїжак сос-
сö.—Час, ме öшыкöдыс-на во-
ребеј мөз жбыркытї!...

Мїтреј кутїс катїонын öшї-
наыс, а комсорг отсалö смыс
мышоаныс:

— Кајлы, петкöдлы асыд
председателскöј спровортö!

Тащöм оорнї кылöм бöрын
Јермö Таттан уокöдіс стöрöж-
каö да воөван öшїныс öдїөн-
жыка домалїс көвјөн. Но сіјö-
ез мешајт Лука Мітрејлыс кай-
ны öшїн бердö. Кайöма да
лөскöма öвөклабас шанга пөсөт
кывсö да щöктö воотыны.

Кöв кушöма ез вöзјыныи да
страшцајтвы, Јермö Таттан ез-
жö вооты кодјура началство-
лы. Ферт, сеөса скöрмїсны і
најö.

— Ча!—бөра чорыда шүлс!
Лука Мітреј да чеччыштїс
öшїн діновы муас, но нескаліс
комсорг Нїколај Нїколајевїч
вылö да кыкжаныс гащöн тур-
былчїсны москї бердас. Нїш-
шорса щöтовод Коліпов оетїс
выл предложєніе:

— Моралнöсö-кö ез оеччы,
вајö фзїческї заводїтлам.

Ставыныс бооталїсны „öру-
жїејас“: Мітреј боотїс нес, Нї-
колај Нїколајевїч—зор пом, а
Иван Овїповїчмыс код төдас кы-
тыз оурї корог нöїтан (гащкö
гортомыс вазїс-да). Сеөса завод-
дїчїсны öчöсас барабанїтныи
мöда-мöд вөжмöв, толкö і ку-
лöны! Иван Овїповїч јешцö
шуб:

— Вартым велöдчан...
Тазі гащкö сөкö дыр-на
„вартїсны“ да выламыс југды-
ны кутїс. Шор сај керкаын
ломтїсны пач. Орчча керкаын
шыаөс петук. Јавзїм лої „ком-
сомолцјаслы“ мöда-мöдоыс да,
шатаалїг тырїі разöдчїсны гор-
тавыс.

А. М. ј у г о в.

Гöтыр вылын эверскöја ізөвајтчöм

Сыктывкарса дївїзїоннын
вöвлöм, красноармејец Го-
лубјев, зев лөст пырыс
матыстчїс Надејева Нїна
дорö да быдног зїліс, ме-
дым ескö Нїна сіјöс јонжы-
ка радејтїс. Секї Голубјев
вöлі вїстасö гöтыртöмöн,
дај гїжөіганыс дївїзїонсан
ЗАГС-ö сы куза вазлїс
справка.

Том гозја первöјсö ез
омöла овны. Но гө-
жöмын Голубјев гöтырсö
нулїс гортас да сетысан
Голубјев зїкöз шыкөс. Вö-
лöмкö сылön гортас мöд
гöтыр ем, ас бер-
дас кутїс кыскыны ныв-
јассö, а Нїнасö пыр мөдіс
өновтны, öтдортны. Гортас

олїгöныс öтчыд сещöма нöї-
тїс, мыј Нїналöн лої выкї-
дыш да јона вїр мунöм.

І тасаы Г о л у б ј е в
гöтыр вылас сїннас ез кут
вїчöдны. Пыр кутїс вїдны
да быдног ізөвајтчыны.
Октябрь 2-д лунö Нїна вьвті
Голубјевлön лөклуныс веөг
сещöма гымыштїс, мыј сіјö
вöлі сактöм да лої сөрдечнöј
прїпадок.

Та бöрын Нїна сетїс раз-
водна, но квартаіра суртöз
олö важїнас. І кымын
олö, сымын Голубјев лөвмоз
лөкмö да Нїна вылын ізө-
вајтчöмсö нуöдö воэд.

Шенчана, мыјла здраво-
охранєніе да прократура

шынытöв вїчöдöны томнывба-
ба вылын тащöм эверскöја
їзөвајтчöм вылас. Гöгöрво-
тöм і сіјö, мыј горкоммолса
ужалысјас тајö фактјассö
бура төдöны но Голубјевсö
век-на вїздны лєнїнскöј
комсомол радын.

Лїза Гулајева.

Ответственнöј ред.
вөжыс Н. ЛїХАЧЕВ.

